

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek do „Drwęcy”.

Rok III. Nowemiasto, dnia 25 października 1930. Nr. 43

Na uroczystość Chrystusa Króla.

EWANGELJA,

napisana u św. Jana, w rozdz. XXVIII w. 33—37.

Wszedł tego zasnę Pilat do ratusza i wezwał Jezusa i rzeki mu: Tyś jest król żydowski? Odpowiedział Jezus: Sam od siebie to mówisz, czylić lasi powiedziałeli o mnie? Odpowiedział Pilat: Ażatem ja jest żyd? Naród twój i najwyżsi kapłani podali mi cię; coś uczynili? Odpowiedział Jezus: Królestwo moje nie jest z tego świata; gdyby królestwo moje z tego świata było, wzdyby się bili słudzy moi, żebym nie był wydan żydom: lecz teraz królestwo moje nie jest stąd. Rzekł mu tedy Pilat: Toś ty jest król? Odpowiedział Jezus: Ty mówisz, żem ja jest królem. Jam się na to narodził i na tom przyszedł na świat, abym świadectwo dał prawdzie; wszelki, który jest z prawdy, słucha głosu mego.

Chrystus Królem.

Od niedawna dopiero obchodzi cały Kościół katolicki święto Chrystusa Króla. Ponieważ wojna światowa wywołała ogromny przewrót nie tylko w świecie politycznym, ale tak samo i w umysłach ludzkich, który przedewszystkiem objawiał się w dążnościach wyzwolenia się z pod prawa Bózego i słodkiego jarzma Chrystusowego, a stworzenia sobie norm życiowych według własnego upodobania i własnych przywidzeń i zachcianek, Ojciec św., chwalebnie nam panujący Pius XI, chcąc przypomnieć całemu światu jego obowiązek poddaania się we wszystkiem królewskiej władzy Chrystusowej, ustanowił to święto Chrystusa Króla. Chrystus Pan jest królem. Oświadczył to wyraźnie, badany przed Pilatem — dodał jednak, iż królestwo Jego nie jest z tego świata. Z tego już wywnioskować można, jakie dziedziny wchodzą w zakres Jego królewskiej władzy. Nie chce on odebrać ani królom, ani cesarzom, ani żadnym władcom ziemskim ich panowania i ich władzy. Pozostawia im ich berła i ich trony i ich stanowiska. Jego dziedzina władczą to serca i umysły ludzkie. Nad niemi chce królować, im

hetmanic. Pokazał w czasie swej ziemskiej pielgrzymki, iż ma władzę nad sercami i umysłami ludźmi. Jedno Jego słowo; „pójdź za mną” sprawiło ten cud, że ludzie opuszczali swe domy, rodziny, zajęła i szli za Chrystusem, oddając mu się w zupełności. Jedno słowo, jedno spojrzenie wystarczało, aby skruszyć jak najbardziej zatwardziałe serca. Ale aczkolwiek Chrystus ma moc i siłę zmuszenia wszystkich ludzi serca i umysły do uznania Swe go panowania, nie chce On jej użyć, by do niej kogokolwiek zmusić. Jego pragnieniem jest, by wszyscy sami ze siebie, z własnego popędu i z własnej woli, jego władzy i panowania się oddali. Wola On do wszystkich, ale nie rozkazując, a tylko zalecająco: „O wy wszyscy, którzy obciążeni jesteście, przyjdźcie do mnie, a Ja was ochłodzę”. Poddajcie się obocho i radcośnie pod moją władzę, a przekonacie się, że jarzmo moje słodkie, a brzemie lekkie. Otóż Idźmy za słodkim głosem Chrystusa, Idźmy za nim, każdy z osobna, Idźmy w rodzinach naszych, w gminach naszych i całym społeczeństwem naszym.

Uznajmy wszyscy królowanie Chrystusa nad nami, a wówczas tak zaseplone, tak stargane oblicza tak jednostek, jak i społeczeństw i całego świata rozjaśnią się blaskiem i krasą tego szczęścia i pokoju, jakiego świat dać nie może, a który stanowi tu na ziemi przedsmak onego pokoju i szczęścia, który nam po śmierci przygotowac pragnie Król ten w przybytkach Swoich wiecznych.

Otwarcie zamkniętych dotychczas bram miasta watykańskiego.

Według wiadomości z Rzymu, w najbliższym czasie, zgodnie z postanowieniami traktatów laterańskich, mają być otwarte niektóre z pośród zamkniętych obecnie bram Miasta Watykańskiego. Wiadomość ta dotyczy w pierwszym rzędzie Porta Fabbrica, której otwarcie skróciłoby znacznie drogę do miejsc pracy licznym pracownikom Watykanu, mieszkającym w dzielnicy Fornaci. Bramę tę wznosił w 1410 r. Jan XXIII. Przewożono przez nią wówczas materiały budowlane z położonych w pobliżu dotychczas nieistniejących cegielń do budowy bazyliki św. Piotra. Nazwa jej pochodzi od dawnego zwyczaju oznaczania materiału budowlanego na kościół św. Piotra i na pałace apostolskie literami A. U. F. (ad usum fabricae). Porta Fabbrica jest zamknięta od czasów Piusa IX.

Prawdopodobnie udostępniona zostanie również publiczności Porta Pertusa albo inaczej, Porta Viridaria, położona na wzgórzu ogrodów watykańskich. I ta brama pochodzi z czasów Jana XXIII. Leon X. ozdobił ją herbami Medyceuszów, a Urban VIII. polecił ją zamknąć, kierując się względami na niebezpieczeństwo Watykanu.

Miasto Watykańskie posiada obecnie cztery wjazdy. Jeden przy Arco della Campagne pod zegarem bazyliki św. Piotra, drugi

przez historyczną bramę brązową, trzeci przy watykańskim kościele parafjalnym św. Anny i czwarty w bezpośredniem sąsiedztwie niemieckiego Camposanto.

Projektowana jest nadto budowa dwóch dalszych bram: jednej, ułatwiającej dostęp do muzeów i galerji watykańskich od Via di Porta Angelica i drugiej dla kolei żelaznej od dworca św. Piotra do nowego dworca w Mieście Watykańskiem.

Poezje, dedykowane Ojcu Świętemu.

Zuana poetka angielska, Miss Katarzyna Whitford Turner, dedykowała Ojcu Świętemu poezje, które napisała pod wpływem wzruszeń, doznanych w Lourdes na widok modlących się pielgrzymów.

Różaniec w teatrze.

Pewnego dnia, kiedy sławy aktor Talma występował na scenie w Paryżu, Napoleon był również w teatrze z jednym pazlem, którego bardzo lubił i chciał przywłązać do siebie; był to bowiem młodzieniec wielkich zdolności i wielkiego rodu, Rohan-Chabot, ksiądz Lyonu.

Cesarz, mało zważając na scenę, przypatrywał się obecnym, czy jego kilkakrotnie zwrócił się na młodego księcia, który zamysłony i wcale nie zajęty sztuką... ręce trzymał ciągle ukryte w szerokich rękawach swojego ubrania. Nagle cesarz schylił się ku niemu, — chwycił go za rękę i wyjął różaniec! Jak wiadomo, w owym czasie różaniec nie był we czci u Francuzów, to też pobożny młodzieniec spodziewał się nagany od cesarza.

— Ach! Anguśele... złapałem cię, rzekł Napoleon do zawstydzonego paza. — To dobrze, to mi się podoba! Nie zajmują cię te blażeństwa — masz wzniosłą duszę — wyjdiesz na człowieka!...

I oddał mu różaniec, mówiąc:

— Możesz kończyć, — nie przeszkodzę ci więcej.

Słyszając to obecni panowie, otaczający cesarza, nie śmieli sztydzić z różańca. Młody paz, który się tak modlił w teatrze, w rzeczy samej wyszedł na człowieka, bo umarł kardynałem, arcybiskupem Besancon i zostawił w diecezji wiele miłosiernych zakładów, wiele pomników pobożności i dobroczynności swojej.

Salezjanie, a trędowaci.

W „Biuletynie Salezjańskim“ ukazało się studjum o działalności misjonarzy Don Bosco wśród trędowatych w Ameryce Południowej.

Z pośród 8000 członków kongregacji salezjańskiej jest czynnych w Południowej i Środkowej Ameryce około 3000. Wszędzie zajmują się oo. Salezjanie tam trędowatymi. Zakon ten stracił w tych stronach dotychczas już 2 księży, którzy się zarazili trędem i zmarli, a dalszych 4 jest obecnie zarażonych.

Należy podziwiać bohaterstwo i miłość bliźniego tych misjonarzy, gdyż — jak wiadomo — każdy, kto styka się z tą straszną i odrażającą chorobą, narażony jest na zarażenie się i powolną śmierć. Bohaterstwo to jest tem większe, iż pozostaje w ukryciu i nie żąda ani nagrody ani uznania.

Miljonowy zapis na cele dobroczynne.

Artysta-malarz, baron Orfeusz Ferrari, należący do patrycjatu neapolitańskiego, zapisał testamentem cały swój majątek, wynoszący 20 milionów lirów, arcybiskupowi Neapolu z prośbą o zużycie sumy tej na rzecz instytucyj dobroczynnych.

Klasztor Kartuzów na wyspie Capri.

Odbudowa klasztoru Kartuzów na wyspie Capri dobiega końca. Klasztor ten, wzniesiony w r. 1371 na starych rzymskich ruinach, w r. 1500, został częściowo zburzony przez pirata Dragut'a. Odtąd służył za arsenał i za szpital. Prace restauracyjne prowadzone były pod kierownictwem neapolitańskiego urzędu ochrony zabytków. Budynek klasztorne będą zwrócone pierwotnym ich właścicielom.

Wiatrak, przerobiony na kaplicę.

W Veltenhof, w małej wiosce pod Brunzwikiem, w Niemczech, która nie posiadała dotychczas własnego kościoła z powodu braku fundaszu, zdobyła się gmina na oryginalny pomysł. Stał tam od dawna nieczynny młyn z wiatrakiem, wobec czego przebudowano go na kaplicę. Ołtarz zrobiono ze starego kamienia młyńskiego. Malowniczy i oryginalny kościółek ściąga licznych wiernych na nabożeństwa.

Msza św. na wysokości 4482 metrów.

Młody ksiądz katolicki prof. Piotr Fantaz, pochodzący z rodziny przewodników górskich w Val d'Aosta, odprawił na szczycie góry Cervino (4482 mtr. wysokości) mszę św. i udzielił Komunii św. dwom towarzyszom, księżom katolickim, Szwajcarom.

Nawrócenie się wybitnego matematyka angielskiego.

Matematyk E. Taylor Whittaker, dziekan wydziału sztuki uniwersytetu w Edynburgu i były prezydent towarzystwa matematyków i astronomów nawrócił się na katolicyzm. Whittaker jest obecnie prezydentem towarzystwa matematyków londyńskich.

6 000 chrztów dorosłych rocznie.

W Urundy statystyka wykazuje w obecnej chwili 45.000 chrześcijan, a liczba chrztów wynosi rocznie około 6000.